

Předmluva	5
<i>Poznámka k 2. vydání (5)</i>	
I. KYJEVSKÁ RUS	7
1. Kyjev	9
<i>Východní Slované (9) Příchod Varjagů (10) Nestorův letopis (12)</i>	
<i>První knížata (12) Pokřtění Rusi (14) Ruská pravda (15)</i>	
<i>Rozpad říše Rjurikovců (17)</i>	
2. Chán chánů	20
<i>Vpád Tatarů (20) Zlatá Horda (22)</i>	
3. Pan Veliký Novgorod	25
4. Založení Moskvy	29
<i>Andrej Rubljev (34)</i>	
II. MOSKEVSKÝ STÁT	37
5. První carové	39
<i>Vznik moskevského státu (39) Moskevská Rus a Evropa (41)</i>	
<i>Mládí cara Ivana Hrozného (44) Dobyty Kazaně (45)</i>	
6. Rusko na rozcestí	48
<i>Vasilij Blažený (48) Livonská válka (51) Opričnina (52) Jermak,</i>	
<i>kníže sibiřský (56) Konec vlády Ivana Hrozného (58)</i>	
7. Moskevské Rusi hrozí zánik	59
<i>Pokorný sluha boží a jeho pán (59) Boris Godunov (61)</i>	
<i>Lžidimitrij I. (61) Smuta, doba bojů a zmatků (64)</i>	
8. Nová dynastie	68
<i>První Romanovce (68) Kozáci (69) Rádci cara Alexeje (72)</i>	
<i>Povstání Stepana Razina (74) Vzpurný patriarcha (75)</i>	
III. RUSKÉ IMPÉRIUM	81
9. Konec starých časů	83
<i>Carevič Petr (83) Povstání střelců roku 1682 (85) Car</i>	
<i>„v nemilosti“ (87) Strážce velké pečeti (89)</i>	
10. Mušketýr Petr	94
<i>„Potěšná léta“ (94) Azovské tažení (95) Velké poselstvo (97)</i>	
<i>Moskevský podzim roku 1698 (103) První reformy (106)</i>	
11. Od Narvy k Poltavě	112
<i>Přípravy k velké válce (112) Začátek boje o Balt (115) Lidé kolem</i>	
<i>cara (119) Kondratij Bulavin (123) Hetman Mazepa (125)</i>	
<i>Poltava (128)</i>	

12. Imperátor a reformátor	131
<i>Petrovské manufaktury a obchod (131) Prutské tažení (133) Smrt careviče Alexeje (136) Gubernie, Senát, kolegia (140) Petrovská společnost (142)</i>	
13. Okno do Evropy	145
<i>Konec severní války (145) Smrt cara (146)</i>	
14. Doba palácových převratů	149
<i>Pád Menšikova (149) Bironovština (152) Volba polského krále (153) Počátky boje o přístup k Černému moři (154) „Bezejmenný vězeň“ (155) „Tichá“ carevna (158) Tajná mise kněžny-matky (160) Princezna Sofie (162) Lesk a bída impéria (165) Sedmiletá válka (167) Pád kancléře Bestuževa (169)</i>	
15. Co si Rusko přeje?	176
<i>Upevnění moci nové vlády (176) Vládní představy Kateřiny II. (178) Ochrana „polských svobod“ (179) „Velká instruce“ (183) Zákonodárná komise (187) Konec ukrajinské autonomie (188) Mužický car (191)</i>	
16. První velmož říše	197
<i>Válka s Tureckem (197) Rozchvácení Polska (198) Kníže Potěmkin (201)</i>	
17. Na vrcholu moci	206
<i>Konec boje o „čistou pannu“ (206) „Duše“ Ruska (207) Kontrasty v ekonomice říše (209) Revoluce ve Francii (211) Signály nové doby (214)</i>	
18. Napoleonské války	216
<i>Pavel I. (216) Cestou k Tylži (217) Carův reformátor (221) Rok 1812 (222)</i>	
19. Svatá aliance	229
<i>„Osvobození“ Evropy (229) Svatá aliance (234) Hrabě Arakčejev (235) Povstání děkabristů (236) Zklamání rakouského kancléře (241)</i>	
20. Četník Evropy	243
<i>„Pokrok, jaký pokrok?“ (243) „Lékaři duší“ (244) Polské povstání (245) Kavkazská válka (246) Základní problémy říše (248) Západníci a slavjanofilové (251) Ukaz proti revoluci (253) Krymská válka (255)</i>	
21. Nevyhnutelnost reforem	257
<i>Zrušení nevolnictví (257) Zemstva a další Alexandrovy reformy (260) Přes Balkán do světové politiky (263) Bitva na Šipce a o Plevno (266) Berlínský kongres (267) Výboje na Dálném východě a prodej Aljašky (270) Všední dny impéria (271) Od slavjanofilství k panrusismu (272) Atentát na cara (273) Židé v carském Rusku (274)</i>	
22. Krize impéria	277
<i>Vláda Alexandra III. (277) Tmáři z přesvědčení (277) Fjodor Dostojevskij (279) Lev Tolstoj (280) Rusko v číslech (281) Průmyslová revoluce? (284) Zvláštnosti vývoje Ruska (286)</i>	

Vnitřní válka carismu (287) Zrození bolševiků (290) Válka s Japonskem (292) Krvavá neděle (293) Rok 1905 – revoluční prolog (295) Stolypin (296) Zárodky parlamentarismu (298) Pravoslavná církev (300) Solovjev a bohohledačství (302) Liberálové a Věchi (303) Uljanov-Lenin (305) Stříbrný věk ruské kultury (306) Rusko-francouzské sblížení a vznik Dohody (308) Cesta k válce (309) *Fata morgana* Cařihradu (310) Rusko mnohonárodnostním státem (312)

23. **Konec monarchie** 313
Vstříc katastrofě (313) Ministr carovy duše (316) Brusilovova ofenziva (318) Pád dynastie Romanovců (320)
24. **Revoluční rok 1917** 324
Břežnová revoluce (324) První ruská demokratická vláda (325) Kerenskij (327) Krátký život republiky (328) Bolševický nástup a Trockij (330) Listopadový převrat (322)

IV. VZESTUP A ROZKLAD KOMUNISTICKÉHO IMPÉRIA 337

25. **Revoluční mesianismus a nerevoluční kontinuita** 339
Revoluce a burza (339) Čekání na světovou revoluci (343) Válka o bytí a nebytí (346) Rudogardistický přechod ke komunismu (350) Svoboda národům nebo jednotné a nedělitelné (352)
26. **Socialismus v ruském balení** 356
Revival starého Ruska? (366) Přesun bitevního pole (357) Leninova závěť (361) Genetici, teleologové a slavjanofilové (345) Jako v patnáctém roce (368)
27. **Skok do říše modernity** 371
Aby Rusko nebylo bito (371) Stalinova socialistická akumulace (372) Velký ústup (374) Bilance velké čistky (377) Velká mystifikace (381)
28. **Počátky imperiální expanze** 385
Nepálit si prsty za jiné (385) Pokrevní bratři a obnova teritoria předválečného Ruska (388) Modernizace a armáda (390) „Myslíte, že jsme si to zasloužili?“ (392)
29. **Vlastenecká válka?** 397
Válka diletantů (397) Vše pro frontu (402) Pansláv Uncle Joe (407) Trojka místo čtyřlky (408)
30. **Stalinův tábor míru** 412*
Abychom nepřišli o plody vítězství (412) Nepoklonkovat před Západem, nýbrž před Stalinem (414); Studená válka – mocenský pat (421) Konec Stalina, konec epochy (424)
31. **Chruščovova cesta k supervelmoci v jedné zemi** 428
Nápadníci osiřelého Stalina trůnu (429) Obchvat kapitalistického světa (432) Kolotoč reforem (436) Čínský balvan a Chruščovův pád (441)
32. **Brežněvova éra: stagnace a pokus o světové impérium** 445
Jen žádný experiment (445) Cíl: světová vláda (448) Hlasy

spravedlivých (453) Vyšlapané cesty starých lidí aneb gerontokracie (457) Nástupnická krize (459)

33. Reformátor Gorbačov 463

Nový muž s ideály? (463) Glasnost, spojenec perestrojky (464)

Rozpad sovětského bloku a konec Sovětského svazu (467)

34. Ruská říše a její kontinuita 476

Nová situace, nové otázky (476) Všechnu moc novému

prezidentovi? (476) Konec tržního experimentu (482) Znovu

jednotné a nedělitelné (486) Východ a Západ (490) Závěr (495)

DODATKY 499

Rodokmeny – dynastie Rjurikovců a Romanovců (500) Přehled

představitelů sovětského Ruska, Sovětského svazu a Ruské

federace (506) Chronologie nejdůležitějších událostí (508)

Výběrový seznam literatury (514) O autorech (521) Rejstřík (523)